Recenzný posudok

na vysokoškolské pregraduálne a postgraduálne skriptá:
„Lakťový kĺb a jeho poranenia – diagnostika, liečba a komplikácie“
Autor: MUDr. Zoltán Cibula, PhD., MHA
Vydavateľ: Jesseniova lekárska fakulta v Martine, Univerzita Komenského v Bratislave
Rok vydania: 2025
Rozsah: 199 strán

---

1. Odborná charakteristika diela a jeho štruktúry

Predkladané vysokoškolské skriptá predstavujú ucelené odborné dielo, ktoré sa venuje náročnej a v klinickej praxi čoraz frekventovanejšej problematike poranení lakťového kĺbu. Skriptá majú vysoko štruktúrovanú a logickú skladbu, ktorá čitateľovi umožňuje orientáciu v komplexnej oblasti diagnostiky, liečby a manažmentu komplikácií týchto poranení. Obsahovo sú skriptá rozdelené do 13 hlavných kapitol, ktorých členenie odráža prirodzený vývoj klinického uvažovania – od základnej anatómie, biomechaniky, cez zobrazovacie metódy, jednotlivé typy poranení, komplikácie, až po špecifiká pediatrickej traumatológie a výnimočné situácie, ako sú entezopatie, burzitídy či akútny kompartmentový syndróm.

Veľkým pozitívom je dôraz na diferencovanú diagnostiku v rôznych vekových kategóriách a použitie súčasných klasifikácií a terapeutických algoritmov, ako aj začlenenie moderných zobrazovacích techník (CT, MRI) a ich praktickej aplikácie v traumatológii lakťového kĺbu.

---

2. Odborný a pedagogický prínos

Skriptá predstavujú vysoko hodnotný študijný materiál pre:

- **študentov všeobecného lekárstva** – oboznamujú sa s patomechanizmami a manažmentom jedného z najkomplexnejších kĺbov ľudského tela,
- **postgraduálnych lekárov** v špecializácii traumatológia, ortopédia, rehabilitácia – publikácia obsahuje množstvo klinicky aplikovateľných informácií, vrátane prehľadov klasifikácií (napr. AO/OTA, PURCCS, Monteggia, Essex-Lopresti, Terrible Triad), algoritmov liečby a potenciálnych komplikácií,
- **praktických lekárov a špecialistov**, ktorí sa stretávajú s komplikovanými stavmi po poranení lakťového kĺbu.

Didaktický prínos skrípt je posilnený kvalitným obrazovým materiálom a schematickými nákresmi, ktoré zvyšujú názornosť a uľahčujú pochopenie zložitých anatomických a patologických vzťahov.

---

3. Klinický význam

Význam skrípt presahuje rámec teoretického výkladu. Autor čerpá zo svojej vlastnej bohatej klinickej praxe, čo sa prejavuje vo viacerých častiach diela. Veľmi cenný je dôraz na:

- **komplexný prístup k pacientovi**, vrátane predoperačnej prípravy a interdisciplinárnej spolupráce (rádiológ, rehabilitačný lekár, neurológ),

- **prístup k zriedkavejším alebo často podceňovaným diagnózam**, ako sú nestability lakťa, ruptúry šliach, entezopatie, synostózy či aseptické kostné nekrózy,
- **zvládanie komplikácií**, ktoré predstavujú jednu z najväčších výziev klinickej ortopédie a traumatológie (napr. pseudoartrózy, heterotopické osifikácie, sekundárne deformity),
- **problematiku detských zlomenín**, ktorá je v skriptách spracovaná s dôrazom na špecifiká rastovej chrupavky a vývojového skeletu.

---

4. Jazyková a formálna stránka

Autor v predhovore upozorňuje, že skriptá neprešli jazykovou ani štylistickou redakciou. Napriek tomu je text čitateľný a odborný jazyk zrozumiteľný pre cieľovú cieľovú skupinu. Náročnejšie pasáže sú vždy podložené klinickými príkladmi alebo obrázkami, čo zvyšuje pedagogickú hodnotu materiálu.

Navrhujem pri prípadnom druhom vydaní doplniť jazykovú korektúru, ktorá by ešte viac zvýšila formálnu úroveň skrípt.

---

5. Celkové hodnotenie a odporúčanie

Skriptá **„Lakťový kĺb a jeho poranenia – diagnostika, liečba a komplikácie“** predstavujú hodnotnú publikáciu, ktorá svojím rozsahom, odborným spracovaním a pedagogickým prístupom významne obohacuje výučbové materiály v odbore ortopédia a traumatológia.

Dielo jednoznačne odporúčam na vydanie ako **vysokoškolské skriptá** pre študentov všeobecného lekárstva a zároveň ako **odporúčaný študijný materiál pre lekárov v špecializačnej príprave.**

Recenzent:
MUDr**. Peter Jacko**, PhD., MBA
Klinika úrazovej chirurgie SZU a UNB, Bratislava

Dátum: 28. júla 2025

Podpis:.....

